

Hogyan fokozható a MOOC kurzusok hallgatóinak sikeressége?

Köpösdi Zsuzsa

MoodleMoot konferencia
2019. június 24.

DEBRECENI
EGYETEM

Kérdés megközelítési lehetőségei

Mivel tehető sikeresebbé az online kurzusok hallgatóinak tanulási folyamata?

Vannak-e olyan készségek, amelyek fejlesztésével könnyebbé tehető a hallgatók online tudáselsajátítása?

A hallgatók véleménye szerint, milyen tényezők teszik sikeressé, hasznossá, könnyebben elvégezhetővé az online kurzusokat?

DEBRECENI
EGYETEM

Hol és mikor történt a vizsgálat?

- *Információkeresés és könyvtárhasználat* c. online kurzusban a K-MOOC rendszerben
- 2017/18. tanév I. és II. félévében – kiegészítve 2018/19. I. és II. félévével
- a kurzus résztvevői a záróteszt kitöltését követően, önkéntes alapon tölthették ki az általam összeállított kérdőívet

DEBRECENI
EGYETEM

Információkeresés és könyvtárhasználat c. kurzus a K-MOOC-ban

Kárpát-Medencei
Online Oktatási Centrum

Főoldal Kurzusok Rólunk ▾ Bejelentkezés Regisztráció

Információkeresés és könyvtárhasználat

Társadalomtudomány Debreceni Egyetem

Oktatók: Köpöndi Zsuzsa
Megszerezhető kredit: 2

Leírás

A kurzus célja, az információkeresési, tanulási és kutatási készségek fejlesztése, ami a résztvevők tanulási és kutatási teljesítményét erősíti és segíti azáltal, hogy képessé teszik őket a hatékony információkeresésre, tudományos adatbázisok és egyéb online keresők, katalógusok, archívumok használatára, hatékonyabb tanulásra, önálló munkára, valamint digitális alkalmazások, referenz szoftverek használatára. Ezek a készségek későbbi karrierjük során is komoly támogatást jelentenek számukra, illetve a már dolgozó résztvevők karrierjében is fontos támogatást jelenthet a fenti készségek fejlesztése.

Időpontok

2018. szeptember 24. -2018. december 22.

Jelentkezés kezdete:
2018. szept 10., hét 0:00

Jelentkezés vége:
2018. szept 26., sze 23:00

Kurzus indítása

Debreceni Egyetem MOOC Portál magyar (hu) ▾

Információkeresés és könyvtárhasználat (2018. ősz)

Kezdőoldal > Kurzusaim > Információkeresés és könyvtárhasználat (2018. ősz) > Köszöntő, bevezetés, célok, követelmények > Kurzus felépítése, célok

Kurzus felépítése, célok

Kurzus felépítése, mire kapunk válaszokat a kurzus során

1. Információkeresés alapjai, információforrások megbízhatósága	Milyen módszerrel keressünk? Hogyan döntünk el találatainkról, hogy felhasználhatjuk-e azokat?
2. Általános internetes keresők, Google, Google Scholar	Hogyan keressünk hatékonyabban a Google-lel? Miért használjuk inkább a Google Scholar-t?

Debreceni Egyetem MOOC Portál magyar (hu) ▾

Információkeresés alapjai, információforrások megbízhatósága

- ▶ Információkeresési technikák I. ☐
- ▶ Információkeresési technikák II. ☐
- ▶ Információforrások értékelése ☐
- ▶ ☒ Ön melyik internetes keresőt használja a mindennapokban?
Egy gyors felmérés, gyors válaszadási lehetőséggel.
- ▶ ☐ Ön melyik internetes keresőt használja és ajánlja szívesen másoknak is?
Fórum.
- ▶ ☒ Teszt (1)

Vizsgált tényezők

Hallgatói készségek, jellemzők:

- kitartás
- önszabályozó tanulási készség
- tanulmányi halogatás
- motiváció

Egyéb tényezők:

- az oktatói interakció hatása
- lemorzsolódásokat okozó tényezők

DEBRECENI
EGYETEM

Vizsgálati eszközök, módszerek

- Rövid Kitartás Skála – Short Grit Scale – 8 tétel
- Rövid Tanulmányi Halogatás Skála – Academic Procrastination Scale-Short – 5 tétel
- motiváció – 10 tételes kérdőív – Wang és Ryan (2015) kutatásából – online kurzusokra kidolgozott
- önszabályozó tanulási készség – a 2015-ben validált és publikált, felnőttek informális tanulási környezetben történő tanulási folyamataihoz tervezett kérdőív (Fontana és mts., 2015) Hood és munkatársai által saját vizsgálatukhoz adoptált, kisebb átalakításokat tartalmazó változatát alkalmaztam (42 tételes kérdőív)

DEBRECENI
EGYETEM

Vizsgálati eszközök, módszerek

- Google Forms – online kérdőívek
- Ms Excel – adatok előkészítése
- R statisztikai program - statisztikai elemzés

B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P
				MOTIVÁCIÓ										
Igen	19,75	Igen	10	4	5	5	1	1	2	4	2	5	2	4
Igen	20,00	Igen	10	5	3	5	2	3	5	4	3	5	5	5
Igen	19,00	Igen	10	5	4	4	2	3	4	4	2	5	5	4
Igen	19,00	Igen										5	5	5
Igen	19,00	Igen										5	1	4
Igen	16,00	Igen										5	3	3
Igen	19,00	Nem										4	4	3
Igen	20,00	Igen										5	4	4

Kérem jelölje be, hogy az adott állítás mennyire jellemzi azt, hogy miért vette fel ezt az online kurzust!

	Egyáltalán nem jellemző	Kevésbé jellemző	Valamennyire jellemző	Nagyon jellemző	Teljes mértékben jellemző
Azt gondoltam, a kurzus szórakoztató és élvezetes lesz.	☐	☐	☐	☐	☐
A téma illeszkedik a tanulmányaimhoz.	☐	☐	☐	☐	☐
A kurzus olyan készségeket tanít, amelyeket később is tudok hasznosítani.	☐	☐	☐	☐	☐
A kurzust meghirdető egyetem miatt.	☐	☐	☐	☐	☐
Kíváncsi voltam, milyen online kurzusban tanulni.	☐	☐	☐	☐	☐
Az önéletrajzomban jó "pontként" szerepeltethetem az online kurzust.	☐	☐	☐	☐	☐
Kreditért	☐	☐	☐	☐	☐
A téma, tematika miatt.	☐	☐	☐	☐	☐

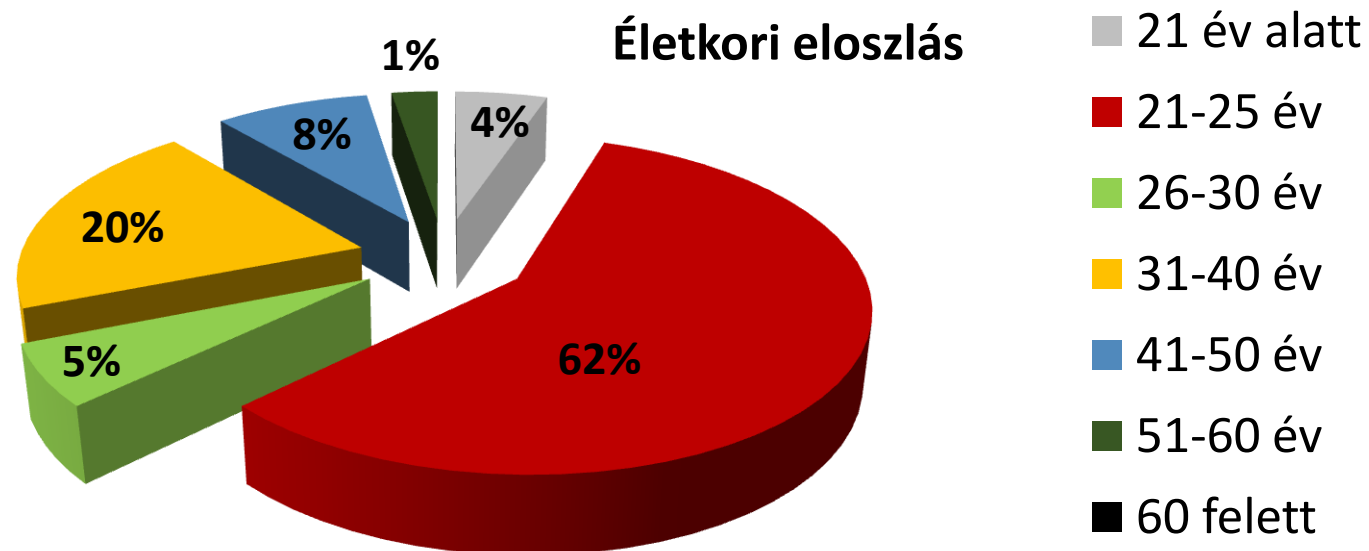

**DEBRECENI
EGYETEM**

Vizsgálat résztvevői

- 210 hallgató, akik sikeresen elvégezték a kurzust
- 12 hallgató, akik regisztráltak, legalább egyszer beléptek, de végül nem végezték el a kurzust

DEBRECENI
EGYETEM

Hallgatók sikerességére vonatkozó hipotézisek

- *1. hipotézis:* Az a hallgató, aki magasabb kitartással rendelkezik, jobb eredménnyel végzi el az online kurzust.
- *2. hipotézis:* Az a hallgató, akire kevésbé jellemző a tanulmányi halogatás, jobb eredménnyel végzi el az online kurzust.
- *3. hipotézis:* Az a hallgató, akinek fejlettebb az önszabályozó tanulási készsége, jobb eredménnyel végzi el az online kurzust.

DEBRECENI
EGYETEM

Hallgatók sikerességére vonatkozó hipotéziseket igazoló statisztikai eredmények

Korrelációs együtthatók értékei a záróteszt pontértékeire és a mért változókra vonatkozóan	Korrelációs együttható értéke	Kapcsolat
Kitartás	0,3575 (p-érték: 0,0001942)	biztos, pozitív, gyenge
Tanulmányi halogatás	-0,2115 (p-érték: 0,03109)	biztos, negatív, gyenge
Önszabályozó tanulási készség	0,2672 (p-érték: 0,0061)	biztos, pozitív, gyenge

Önszabályozó tanulási készség

- értéke két tényező együttes hatásából tevődik össze: függ a **személyes-pszichológiai tényezőtől**, és a **kontextuális-környezeti tényezőktől**
- **nem állandó érték**
- személyes-pszichológiai tényező: **fejleszthető**
- kontextuális-környezeti tényező: **adott kurzusra vonatkozó motiváció, kompetencia-érzés, magabiztosság befolyásolja**

DEBRECENI
EGYETEM

Önszabályozó tanulási készség alfaktorai

- F1. Célok kitűzése (goal setting)
- F2. Ön-hatékonyság (self-efficacy)
- F3. Feladat-megoldási stratégiák (task strategies)
- F4. Tanulási stratégiák (learning strategies)
- F5. Segítség keresése (help seeking)
- F6. Ön-elégedettség (self-satisfaction and evaluation)
- F7. Tananyag iránti érdeklődés (task interest)
- F8. Tanulási kihívás (learning challenge)

DEBRECENI
EGYETEM

Önszabályozó tanulási készség alfaktorai

Korrelációs együtthatók értékei az önszabályozó tanulási készség alfaktoraira és a záróteszt pontértékeire vonatkozóan	Záróteszt pontértéke	Kapcsolat
Önszabályozó tanulási készség	0,26723176**	van (gyenge)
F1. Célok kitűzése	0,26264735**	van (gyenge)
F2. Ön-hatékonyság	0,27515908**	van (gyenge)
F3. Feladat-megoldási stratégiák	0,29213074**	van (gyenge)
F4. Tanulási stratégiák	0,11821331	nincs
F5. Segítség keresése	0,00691013	nincs
F6. Ön-elégedettség	0,16325320	nincs
F7. Tananyag iránti érdeklődés	0,21839984*	van (gyenge)
F8. Tanulási kihívás	0,27878406**	van (gyenge)

DEBRECENI
EGYETEM

Korrelációs együtthatók értékei az önszabályozó tanulási készség alfaktoraira és a záróteszt pontértékeire vonatkozóan (*p<0,05 **p<0,01)

Feladat-megoldási stratégiák (task strategies):

azokat a képességeket foglalja magába, amelyek által a hallgatók képesek megtervezni a tanulást, és azonosítani, alkalmazni azokat a megközelítéseket a tanulásban, amelynek köszönhetően működik a tanulási folyamat. Szintén ide tartoznak azok a képességek, amelyeknek köszönhetően a tanulási folyamat során képesek a tanulási stratégiákat és terveiket a folyamathoz igazítani a tanulás során.

Tanulási stratégiák (learning strategies):

azon képességek, amelyek képessé teszik a hallgatókat, hogy integrálják az új információkat a már meglévő tudásukkal és tapasztalataikkal.

DEBRECENI
EGYETEM

Oktatói interakció mint hallgatói sikerességet befolyásoló tényező

Hipotézis: Azok a hallgatók, akik rendszeresen kapnak az oktatótól a kurzushoz kapcsolódó érdekes és friss kiegészítő információkat tartalmazó e-mail üzeneteket az online kurzus ideje alatt, nagyobb valószínűséggel végzik el a kurzust [sikerebben végzik el a kurzust], mint azok a hallgatók, akik nem kapnak ilyen jellegű üzeneteket.

Vizsgálat:

- 2017/18. I. félévben – 106 hallgató a kurzusban
- vizsgálati csoport – kontroll csoport (53-53 fő)
- csak az intézmény figyelembevételével
- kb. 2 hetente e-mail az oktatótól: kurzus témájához kapcsolódó TED videó, cikk, infografika

DEBRECENI
EGYETEM

Oktatói interakció mint hallgatói sikerességet befolyásoló tényező

	elvégezte a kurzust (fő)	lemorzsolódott (fő)	lemorzsolódás (%)
plusz oktatói interakciót élvező csoport	44	9	16,98%
oktatói interakció nélküli csoport	40	13	24,5%
teljes kurzusra vonatkoztatva	84	22	20,75%

DEBRECENI
EGYETEM

Nincs statisztikailag szignifikáns különbség.
khi-négyzet=0,82626 (p-érték=0,3634).

Lemorzsolódás okainak vizsgálata: hallgatók által rangsorolt okok

Legfontosabb okok:

- végül túl elfoglalt voltam az adott időszakban (4,83)
- túl későn kaptam észbe, és kicsúsztam a határidőből (4,66)
- negatív, vagy megterhelő életesemények történtek velem az utóbbi hónapokban (3,83)

Legkevésbé fontos okok:

- már jelentkezéskor sem volt célom a kurzus elvégzése (1,66)
- úgy éreztem az oktató támogatása nélkül nem fogok boldogulni (1,5)
- nehézséget jelentett a tartalom megértése (1,16)
- rossz minőségűek voltak a kurzus tananyagelemei (1)
- megnéztem a kurzus követelményeit, és túl soknak találtam (1)

DEBRECENI
EGYETEM

Legfontosabb motivációs tényezők

A vizsgáltomban a legmagasabb átlag pontértékű tételek következők (sorrendben):

1. **"A kurzus olyan készségeket tanít, amelyeket később is tudok hasznosítani."**
Elvégzők erre vonatkozó átlag pontértéke: 4,343284 ; el nem végzők átlag pontértéke: 4,083333.
2. **"Kreditért."** Elvégzők erre vonatkozó átlag pontértéke: 4,136364 ; el nem végzők átlag pontértéke: 3,75000.
3. **"Téma, tematika miatt."** Elvégzők erre vonatkozó átlag pontértéke: 3,761194; el nem végzők átlag pontértéke: 3,083333.

DEBRECENI
EGYETEM

	Elvégezte a kurzust	Nem végezte el a kurzust	Különbség a két csoport között
Motiváció összpontszám	M=35,46269 sd=5,369184	M=27,25000 sd=4,070403	W = 711 p-érték = 0,000240
Azt gondoltam, a kurzus szórakoztató és élvezetes lesz.	M=3,41791 sd=1,116668	M=2,75000 sd=1,055290	W = 533 p-érték = 0,06322
A téma illeszkedik a tanulmányaimhoz.	M=3,537313 sd=1,210164	M=2,166667 sd=1,749459	W = 598 p-érték = 0,006241
A kurzus olyan készségeket tanít, amelyeket később is tudok hasznosítani.	M=4,343284 sd=0,7697351	M=4,083333 sd=0,9003366	W = 466,5 p-érték = 0,3394
A kurzust meghirdető egyetem miatt.	M=2,179104 sd=1,2176153	M=1,583333 sd=0,9003366	W = 518,5 p-érték = 0,09543
Kíváncsi voltam, milyen online kurzusban tanulni.	M=2,925373 sd=1,3630784	M=1,416667 sd=0,5149287	W = 655 p-érték = 0,0004145
Kreditért.	M=4,136364 sd=0,9427678	M=3,750000 sd=1,7122553	W = 402 p-érték = 0,9351
A téma, tematika miatt.	M=3,761194 sd=0,9861089	M=3,083333 sd=1,3789544	W = 534,5 p-érték = 0,05882
Az online formátum miatt (nem kell utazni, vagy bejárni órára, rugalmasabb, saját időbeosztást megengedő forma, stb.).	M=2,925373 sd=1,3630784	M=1,416667 sd=0,5149287	W = 655 p-érték = 0,0004145
Személyes kihívásként: hogyan boldogulok online közegben, másik egyetem által meghirdetett kurzusban stb.	M=3,104478 sd=1,394082	M=2,166667 sd=1,193416	W = 468,5 p-érték = 0,2807
Kurzus jól kiegészíti eddigi tanulmányaimat, kurzusaimat.	M=3,552239 sd=1,145261	M=2,583333 sd=1,505042	W = 570,5 p-érték = 0,01809

DEBRECENI
EGYETEM

„Nagyon hasznos volt, az itt szerzett információk nagy részével nem voltam tisztában eddig. A tananyag szépen fel van építve, minden esetlegesen felmerülő kérdésekre választ adott. A számonkérés módja is tetszett, a modulzárók felkészítettek a záró dolgozatra. ”

„Nagyon szépen köszönöm a munkáját! Az oktatása, tanítása letisztult, érthető, szemléltető és megragad az emberben, főleg, ha szüksége van erre a tudásra. Márpedig melyik hallgatónak ne lenne szüksége az információkeresésre, főleg tudományos, szakmailag megbízható online adatbázisokban.”

„Nagyon hasznos volt a kurzus, TDK munkára és szakdolgozathoz is használni fogom az itt megszerzett tudást. ”

„Nagyon tetszik a kedves hangvétel és a több oldalról megfogalmazott kérdéskör. Egy egyszerű kérdésen is el kell gondolkozni, ami a tananyag tényleges átlátását igényli. Nagyon szerettem a kurzust. Köszönöm szépen a lehetőséget!”

DEBRECENI
EGYETEM

logikus számonkérés módja
hasznos
gondolkozni kell
tartalom, tudás
oktató, oktatás értékes lényegre törő
videók felépítése érdekes jó szemléltető
letisztult élvezetes korrekt át kell látni
izgalmas érthető
kedves hangvétel új ismeretek
elégedett voltam kérdéskör több szempontból
nagyon tetszett, nagyon szerettem
önellenőrző tesztek
jól felépített
szerkezet

Sikerességet elősegítő tényezők a hallgatói vélemények alapján

Holstein, S. és Cohen, A. vizsgálata alapján:

1. Oktató, oktatás
2. Feladatok (projektek, játékok, gyakorlás, beadandók)
3. Atmoszféra (humoros, szórakoztató, érdekes, szenvedély)
4. Munkaterhelés (munka, hét, idő, munkatempó, beosztás)

Sikerességet elősegítő tényezők a hallgatói vélemények alapján

Vizsgálatom alapján:

1. Tartalom és szerkezet (hasznos tartalom, új ismeretek, jól felépített, érdekes)
2. Számonkérés (önellenőrző tesztek, számonkérés, korrekt, jól felépített)
3. Oktató, oktatás (jól felépített, logikus, érthető, lényegre törő, érdekes, kedves hangvétel)
4. Komplexitás (gondolkozni kell, több szempontú, több, mint amire számított)
4. Atmoszféra (érdekes, „nagyon szerettem, nagyon tetszett”, pozitív csalódás)

„Nagyon tetszett a kurzus! Mivel 50 éves háziasszony vagyok, minimális internet tapasztalattal, ezért féltem tőle. De jól van felépítve, világos, számomra nem mindenhol egyszerű, de többszöri hallgatás-figyelés után érthető. Minden tételt kétszer hallgattam meg, közben jegyzeteltem, és egyben csináltam meg az egészet, hogy el ne felejtsem a záróvizsgára. Köszönöm.”

„Szuper kurzus, érthető kérdések. Korrekten kérve az anyagból! Nagyon szerettem.”

DEBRECENI
EGYETEM

„Nekem pozitív meglepetés volt...”

„Maga a kurzus nagyon érdekes. Számomra néha kicsit lassú volt, bár belátom, hogy más érdeklődési körű emberek számára sok minden nem magától értetődő.”

„Kellemes csalódás volt a kurzus, ugyanis eleinte a kreditérték miatt vettem fel, de időközben rájöttem hogy nagyon fontos dolgokat tanulhattam, amiket később kamatoztatni tudok majd. Köszönöm szépen”

Következtetések, javaslatok, összegzés

Követezők fejlesztése, oktatása:

- időmenedzsment
- önszabályozó tanulási készség
- feladat-megoldási stratégiák
- hallgatók által kiemelt kurzus tényezők

További vizsgálatok:

- interjúk
- hallgatói tevékenységek vizsgálata
- fejlesztések utáni mérések
- további hallgatói visszajelzések

Ha találunk olyan tényezőket, készségeket, amelyek segíthetik az online kurzusok hallgatóit a tanulásban, akkor nagyon nagy létszámú hallgatói közösségnek segítünk, és nagyon sokszínű képzési háttérrel rendelkező résztvevőknek adhatunk sikerélményt, tudást, növekvő önbecsülést és örömet.

DEBRECENI
EGYETEM

Köszönöm a figyelmet!

Köpösi Zsuzsa

koposi@lib.unideb.hu